

of Ministers of Ukraine of December 28, 2011 № 1363. Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1363-2011-n#n10> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 14.12.2019

342:379.85(439)

Дубов С.М.,
викладач кафедри загально-правових дисциплін
Дніпровського гуманітарного університету

ІНСТИТУЦІЙНІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття присвячена характеристиці інституціональних принципів державного управління у сфері туризму в Україні. Встановлено, що основними пріоритетними напрямками державної політики в нашій країні у сфері туризму мають бути: удосконалення законодавчої бази регулювання відносин у сфері туризму; створення нових робочих місць, забезпечення формування туризму як високорентабельної галузі економіки України, стимулювання національних та іноземних інвестицій у розвиток туристичної галузі; розвиток в'їзного та внутрішнього туризму, екологічного (зеленого), сільського туризму тощо. Виділено коло суб'єктів державного управління у сфері туристичної діяльності України з урахуванням специфіки їх діяльності. Досліджено питання вдосконалення системи суб'єктів державного управління у сфері туристичної діяльності України. Стверджується, що реалізація державної політики у сфері державного управління у сфері туризму здійснюється шляхом: визначення та реалізації основних напрямків державної політики нашої країни у сфері туризму, пріоритетних напрямків розвитку туризму; визначення порядку чіткішої класифікації, оцінка туристичних ресурсів України, їх охорона та використання; спрямування бюджетних коштів на розробку та реалізацію програм розвитку туризму в нашій країні; визначення основ безпечного туризму, нормативне регулювання відносин у сфері туризму (екскурсійне, туристичне, готельне та інші види обслуговування громадян та населення); ліцензування в галузі туризму та стандартизації туристичних послуг; організація та здійснення державного контролю за дотриманням законодавства у сфері туризму; участь у розробці та реалізації міжнародних програм розвитку туризму. Проаналізовані законопроекти, підготовлені за останні десятиліття, змінилися, але з ряду причин так і не були прийняті. Досліджено нормативно-правову базу реалізації державної політики щодо державного управління у сфері туристичної діяльності, що вплинула на розвиток туризму в Україні, інституційні основи його формування. Визначено шляхи вдосконалення інституціональної бази державного управління у сфері туризму в Україні.

Ключові слова: державна туристична політика, публічне адміністрування, регіональна туристична політика, сфера туристичної діяльності, туризм, туристична діяльність, туристична стратегія, туристична сфера

Dubov S. INSTITUTIONAL PRINCIPLES OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE FIELD OF TOURIST ACTIVITY

The article is devoted to the characteristics of the institutional principles of public administration in the field of tourism in Ukraine. It is established that the main priority areas of state policy in our country in the field of tourism should be: improving the legal framework for regulating relations in the field of tourism; creation of new jobs, ensuring the formation of tourism as a highly profitable sector of Ukraine's economy, encouraging national and foreign investment in the development of the tourism industry; development of inbound and domestic tourism, ecological (green), rural tourism, etc. The circle of subjects of public administration in the sphere of tourist activity of Ukraine taking into account specificity of their activity is allocated. The issues of improving the system of subjects of public administration in the sphere of tourist activity of Ukraine are investigated. It is claimed that the implementation of state policy on public administration in the field of tourism is carried out by: defining and implementing the main directions of state policy of our country in the field of tourism, priority areas of tourism development; determination of the order of clearer classification, assessment of tourist resources of Ukraine, their protection and use; directing budget funds to the development and implementation of tourism development programs in our country; definition of bases of safe tourism, normative regulation of relations in the field of tourism (excursion, tourist, hotel and other types of service of citizens and the population); licensing in the field of tourism and standardization of tourist services; organization and implementation of state control over compliance with legislation in the field of tourism; participation in the development and implementation of international tourism development programs. The analyzed draft laws prepared in recent decades have changed, but for a number of reasons have not been adopted. The normative-legal base of realization of the state policy concerning public administration in the sphere of tourist activity which have affected development of tourism in Ukraine, institutional bases of its formation is investigated. Ways to improve the institutional framework of public administration in the field of tourism in Ukraine are identified.

Key words: state tourism policy, public administration, regional tourism policy, sphere of tourist activity, tourism, tourist activity, tourism strategy, tourist sphere

Постановка проблеми. Проблеми, що можна спостерігати в даний час в галузі вітчизняного туризму, є своєрідною «спадщиною», яка дісталася Україні після розпаду СРСР. За роки незалежності нашої держави всебічному розвитку туризму, як і деяким іншим галузям в Україні, не приділялося належної уваги, навіть не

Випуск 7. Спецвипуск. 2019

була створена висококваліфікована скоординована і грамотна система дій із виведення туристичного продукту нашої держави на світовий ринок, яка надавала б відчутні результати. У той час, коли країни-лідери світового туризму вкладали значні інвестиції в розвиток цієї галузі, Україна гальмувала за всіма показниками. Як наслідок, – цілий комплекс існуючих проблем. Одна з таких проблем пов'язана з тим, що виробнича база туризму створювалася ще за радянських часів. Важливою проблемою є і технологічна відсталість туристичної галузі.

Основними пріоритетними напрямками державної політики в нашій державі в галузі туризму повинні стати: удосконалення правових засад регулювання відносин у галузі туризму; створення нових робочих місць, забезпечення становлення туризму як високорентабельної галузі економіки України, заохочення національних та іноземних інвестицій у розвиток індустрії туризму; розвиток в'їзного та внутрішнього туризму, екологічного (зеленого), сільського туризму тощо.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретичні та практичні аспекти формування інституційних основ механізму публічного адміністрування у сфері туристичної діяльності висвітлено у наукових працях вітчизняних учених Г. Атаманчука, І. Балабанова, В. Кифяка, М. Лесечко, В. Малиновського та ін. Наукові засади обґрунтування необхідності публічного адміністрування у сфері туристичної діяльності та напрямів його вдосконалення викладено у публікаціях таких науковців, як В. Биркович, Л. Давиденко, В. Льяшенко, О. Малишева, І. Мишак, В. Полюга та ін. Проблеми організації публічного адміністрування у сфері туристичної діяльності вивчають В. Василенко, О. Поліщук, В. Хачатурян та інші.

Мета статті полягає у всебічному аналізі інституційних засад публічного адміністрування у сфері туристичної діяльності, дослідженні практичних аспектів вдосконалення публічного управління туристичною сферою.

Виклад основного матеріалу дослідження. Туризм забезпечує зростання доходів населення, він є ефективним і перспективним сектором економіки багатьох країн світу, який сприяє підвищенню добробуту нації, стимулює інвестиційні вкладення, відіграє важливу роль у створенні додаткових робочих місць, прискорює розвиток експортного потенціалу, сприяє зайнятості населення. Одночасно, вплив туризму на економічний розвиток держави виявляється у поживленні ділової активності та розширенні виробництва послуг і товарів завдяки збільшенню платоспроможного попиту країни.

Відповідно до статей Хартії туризму, схваленої у 1985 р. на VI сесії Генеральної асамблеї Всесвітньої туристської організації, право кожної людини на відпочинок і дозвілля (включаючи право на розумне обмеження робочого дня та на оплачувану періодичну відпустку), а також право вільно пересуватися без обмежень, крім тих, які передбачені законом, визнається в усьому світі. Як наслідок, держави повинні розробляти, сприяти та проводити політику, спрямовану на забезпечення гармонійного, сталого розвитку внутрішнього і міжнародного туризму, а також займатися організацією відпочинку [1].

Держава проголошує туризм одним із пріоритетних напрямів розвитку економіки та культури і створює умови для туристичної діяльності. Основу нормативно-правового забезпечення та функціонування ринку туристичної галузі в Україні складають закони України, укази Президента України, накази Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, акти Кабінету Міністрів України, галузеві стандарти, міжнародні договори та інші нормативно-правові акти, які створюють умови для ефективної співпраці органів державної виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, місцевих органів, що здійснюють регулювання у сфері туризму та приватного сектору, який сприяє розвитку туристичної галузі.

Реалізація державної політики в галузі туризму, відповідно до ст. 6 Закону України «Про туризм», здійснюється шляхом: визначення та реалізації основних напрямів державної політики нашої країни у сфері туризму, пріоритетних напрямів розвитку туризму; визначення порядку більш чіткої класифікації, оцінки туристичних ресурсів України, їх охорони і використання; спрямування коштів бюджету на розробку та реалізацію програм розвитку туризму нашої країни; визначення основ безпечного туризму, нормативного регулювання відносин у галузі туризму (екскурсійного, туристичного, готельного та інших видів обслуговування громадян та населення); ліцензування в галузі туризму та стандартизації туристичних послуг; організації і здійснення державного контролю за дотриманням законодавства в галузі туризму; участі в розробці та реалізації міжнародних програм із розвитку туризму [2] тощо. Державне регулювання у сфері туризму здійснюється й іншими способами, визначеними законом.

Основними цілями державного регулювання в галузі туризму в нашій країні називають: забезпечення закріплених Конституцією України прав громадян на відпочинок, свободу пересування, відновлення і зміцнення здоров'я, на безпечне для життя і здоров'я довкілля та інших прав; захист прав та законних інтересів туристів, безпека туризму та інше.

Основними пріоритетними напрямками державної політики в нашій державі в галузі туризму є: удосконалення правових засад регулювання відносин у галузі туризму; створення нових робочих місць, забезпечення становлення туризму як високорентабельної галузі економіки України, заохочення національних та іноземних інвестицій у розвиток індустрії туризму; розвиток в'їзного та внутрішнього туризму, екологічного (зеленого), сільського туризму; забезпечення доступності туризму та екскурсійних відвідувань для дітей, молоді, людей похилого віку, інвалідів та малозабезпечених громадян шляхом запровадження пільг стосовно цих категорій осіб [3, с. 126] тощо.

Регулювання в галузі туризму здійснюється Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері туризму та

курортів, Верховною Радою Автономної Республіки Крим та Радою міністрів Автономної Республіки Крим, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування, а також іншими органами в межах їх компетенції.

Туризм забезпечує зростання доходів населення, він є ефективним і перспективним сектором економіки багатьох країн світу, який сприяє підвищенню добробуту нації, стимулює інвестиційні вкладення, відіграє важливу роль у створенні додаткових робочих місць, прискорює розвиток експортного потенціалу, сприяє зайнятості населення. Одночасно, вплив туризму на економічний розвиток держави виявляється у поживленні ділової активності та розширенні виробництва послуг і товарів завдяки збільшенню платоспроможного попиту країни.

Як наслідок, держави повинні розробляти, сприяти та проводити політику, спрямовану на забезпечення гармонійного, сталого розвитку внутрішнього і міжнародного туризму, а також займатися організацією відпочинку. Прийнята на Всесвітній конференції по туризму Манільська Декларація проголосила право кожного громадянина на відпочинок, свободу подорожей і туризм як найважливіший елемент розвитку людської особистості [4]. Учасники Всесвітньої конференції з туризму одноголосно підтвердили, що «свобода пересування, яка знайшла своє вираження у Загальній Декларації прав людини, Міжнародній конвенції цивільних і політичних прав 1966 р. та в Заключеному акті наради з безпеки і співробітництва в Європі 1975 р., необхідна для участі в подорожах, для гармонійного розвитку туризму та для індивідуальної досконалості. У зв'язку з цим рекомендації щодо спрощення формальностей, прийняті Конференцією Організації Об'єднаних Націй з міжнародних подорожей і туризму (Рим, Італія, 1963 р.), стали важливим кроком для спрощення формальностей і продовжують служити надійним орієнтиром для майбутньої роботи».

Забезпечення формування і реалізації державної політики у сфері туризму та курортів здійснює Департамент туризму та курортів, який є підрозділом Міністерства розвитку економіки і торгівлі України, метою діяльності якого є забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері туризму та курортів (крім здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туризму та курортів) [5].

Розпорядженням Кабінету Міністрів України було схвалено Стратегію розвитку туризму та курортів на період до 2026 р., основною метою якої є створення конкурентоспроможного на міжнародному ринку національного туристичного продукту, здатного максимально задовольнити туристичні потреби населення країни, забезпечення на цій основі комплексного розвитку регіонів за умови збереження екологічної рівноваги та культурної спадщини [6].

В Україні туристичну галузь також регулює Закон України «Про курорти», який визначає правові, організаційні, соціальні й економічні засади розвитку курортів в Україні. Цей Закон спрямований на забезпечення використання з метою лікування й оздоровлення людей природних лікувальних ресурсів, природних територій курортів, які є надбанням народу України, їх охорони [7].

Упродовж певного часу в нашій країні розглядалися різні проекти законів у туристичній сфері, які тим чи іншим чином могли би змінити значення туристичної галузі, забезпечити її розвиток. Окреме місце серед них посідають проекти, спрямовані на розвиток сільського та зеленого туризму. На перспективності цього напрямку в окремих регіонах України вже неодноразово наголошували українські науковці [8, с. 94]. Наприклад, проект Закону України «Про сільський та сільський зелений туризм» визначав, що послуги сільського зеленого туризму - це діяльність членів особистого селянського, особистого підсобного або фермерського господарства з надання послуг бронювання, розміщення, харчування, інформаційного обслуговування, інших видів послуг, що спрямовані на задоволення потреб туристів [9]. У проекті надавалися також окремі визначення сільському туризму, сільському зеленому туризму, та екотуризму – виду сільського туризму, що передбачає відвідування туристами територій, що мають природничу, культурологічну, етнографічну цінність.

Відповідно до Закону України «Про особисте селянське господарство» правова природа особистого селянського господарства полягає в тому, що це господарська діяльність, яка проводиться без створення юридичної особи фізичною особою індивідуально або особами, які перебувають у родинних чи сімейних відносинах, спільно проживають, з метою задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки та споживання сільськогосподарської продукції, реалізації її надлишків та надання послуг, використовуючи майно особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільського зеленого туризму. Члени особистого селянського господарства здійснюють діяльність на свій розсуд і ризик у межах встановленого правового господарського порядку, дотримуючись вимог цього Закону, законів України, інших нормативно-правових актів [10]. У 2017 р. Верховна Рада ухвалила в першому читанні зміни до Закону України «Про особисте селянське господарство» щодо розвитку сільського зеленого туризму. Відповідно до цих змін надається юридичне визначення поняття сільського зеленого туризму, – зеленим туризмом буде вважатися розміщення в особистому селянському господарстві не більше десяти осіб.

Мінагрополітики з метою стимулювання та заохочення особистих селянських господарств до агротуристичної діяльності, розвитку підприємницької ініціативи розробило проект Закону України «Про аграрний туризм та агротуристичну діяльність». Він визначав загальні, правові, організаційні, соціально-економічні засади аграрного туризму та агротуристичної діяльності. Відповідно до ст. 1 проекту аграрний туризм – це вид туризму, як відпочинкового, так і пізнавального характеру, який пов'язаний з використанням майна особистих селянських господарств, що передбачає здійснення агротуристичної діяльності під час тимчасового перебування туристів у сільській місцевості [9].

В Україні жодна галузь народного господарства не зазнавала такої кількості реорганізаційно-хаотичних змін. Це нанесло суттєвої шкоди туристичній сфері та практично призупинило поступовий розвиток туризму. Отже, зважаючи на стан туризму в державі та численні реформування, для подальшого сталого його розвитку потрібна стабільність, державний вплив та дієве державне регулювання, наукова прогнозованість і передбачуваність.

Елементом інноваційної інфраструктури туристичної індустрії можна вважати туристично-інформаційний центр, тому що за його допомогою туристи та інші суб'єкти туризму мають змогу отримати туристичну інформацію та консультативні послуги щодо туристичної діяльності у місцевості та за її межами. Цілями туристично-інформаційних центрів можна назвати: покращення конкурентних переваг місцевості (через Інформаційно-консультаційне забезпечення туристичної діяльності); розвиток внутрішнього туризму; наповнення місцевого бюджету за рахунок оподаткування суб'єктів туристичного бізнесу; покращення туристичної інфраструктури; раціональне використання туристично-рекреаційних ресурсів місцевості; залучення інвестицій у туристичний бізнес. У результаті формування національної мережі туристично-інформаційних центрів покращиться управління та регулювання туристичною діяльністю як на регіональному, так і на державному рівні, що має привести до приваблення більшої кількості туристів в Україну [11, с. 174].

Про необхідність створення Національної мережі офіційних туристичних інформаційних центрів йшлося у ст. 26 проекту Закону України «Про туристичні ресурси» [12], розробленого Державним агентством України з туризму і курортів ще у 2011 р. Однак в Україні й досі відсутні програми розвитку туристично-інформаційних центрів, а отже, і належне державне фінансування.

На наше переконання, у першу чергу, мають бути вдосконалені існуючі процедури ліцензування, сертифікації і стандартизації туристичних послуг, оскільки вони є недостатньо прозорими й об'єктивними, характеризуються наявністю певних обмежень і умовностей, не відповідають міжнародним нормам. Доцільним є визначення на державному рівні необхідності здійснення ліцензування суб'єктів туристичного ринку відповідно до виду туризму. З метою активізації туристичної діяльності в межах країни необхідно передбачити норму щодо видачі суб'єктам ліцензій на право надання послуг виїзного туризму лише за умов досягнення певного обсягу реалізації послуг у напрямках внутрішнього і в'їзного туризму [13, с. 88-89].

У законодавчому напрямку важливе значення має створення вільних економічних зон і територій пріоритетного розвитку в тих регіонах України, що мають значний туристичний потенціал, використання якого є обмеженим через неперспективність і неприбутковість їх для суб'єктів господарювання. Перш за все, це стосується периферійних територій, де розташовані пам'ятки архітектури та історії, виставкові зали та музеї, збережені автентичні традиції, побут і культура слов'янського народу.

Функціонування вільних економічних зон і територій пріоритетного розвитку створить умови для активізації інвестиційної діяльності, підвищення рівня якості пропонованих послуг, розвитку туристичної інфраструктури, обсягів обслугованих туристів і, відповідно, прибутків основних учасників туристичного ринку, розвитку сфери туризму в цілому.

Метою прийняття нових законопроектів та внесення змін до чинних є удосконалення законодавства, що регулює сферу туризму, зокрема Закону України «Про туризм», з урахуванням необхідності імплементації європейського досвіду та гармонізації українського законодавства у цій сфері з нормами міжнародного права. Реалізація проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань туризму передбачає запровадження декларативного принципу щодо набуття права провадження туристичної діяльності, посилення фінансової відповідальності туроператорів та туристичних агентів перед туристом; запровадження додаткового виду страхування цивільної відповідальності туристичних агентів та туроператорів перед туристами; запровадження та створення Реєстру суб'єктів туристичної діяльності; визначення основних засад статистичного обліку у сфері туризму; врегулювання діяльності фахівців туристичного супроводу; встановлення відповідальності суб'єктів туристичної діяльності за порушення законодавства у сфері туризму [14].

Недосконалість нормативно-правової бази є однією з проблем, які гальмують стратегічний та сталий розвиток туризму на всіх рівнях господарювання. Аналіз чинних законодавчих актів України засвідчив, що вони не відповідають сучасним вимогам у сфері розвитку туризму. Проблемними аспектами нормативно-правової бази України у сфері туризму є такі: недосконалість понятійно-категоріального апарату базових законодавчих актів; суперечливість законодавчої бази щодо розвитку зеленого туризму, відсутність окремих правових актів, які б регулювали цей вид туризму; недосконалість системи оподаткування туристичної діяльності, що негативно впливає на залучення інвестицій; нераціональне використання туристично-рекреаційних ресурсів; недосконалість нормативної та законодавчої бази щодо страхування та захисту туристичної сфери (туристів, туристичних операторів та інших зацікавлених осіб); невідповідність системи ліцензування та сертифікації сучасним вимогам туристичного бізнесу; відсутність належного правового захисту об'єктів культурної спадщини.

Висновки. Аналіз державної політики на всіх рівнях туристичної галузі України дозволяє стверджувати, що туристична індустрія потребує вдосконалення інституційних засад публічного адміністрування у сфері туристичної діяльності. Лише за умов створення досконалих інструментів регулювання цієї сфери, здійснення низки заходів щодо впровадження та узгодження розвитку сфери на всіх рівнях, удосконалення нормативно-правової бази, забезпечення необхідним фінансуванням наша країна може увійти до числа провідних туристичних держав світу. Туристична галузь України хоч і стає поступово значущою детермінантою розвитку

країни, але порівняно з іншими європейськими країнами залишається на найнижчих рейтингових позиціях розвитку світового туристичного ринку.

Можна зробити висновок, що розвиток туристичної галузі в Україні перебуває лише на початковій стадії. З метою вирішення перелічених проблем потрібно створити належні умови для роботи туристичних підприємств, установ та організацій. Потребують розробки та впровадження прогресивні методи і стандарти туристичного обслуговування: для підприємців малого та середнього бізнесу необхідно пропонувати вигідніші умови для ведення бізнесу; підвищувати ефективність використання рекреаційних ресурсів і об'єктів культурної спадщини; зміцнити нормативну та матеріально-технічну базу туристичної галузі; сприяти ринку туристичних послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Хартія туризму, схвалена на VI сесії Генеральної асамблеї Всесвітньої туристської організації від 1 січня 1985 р. URL.: <http://nbuv.gov.ua>.
2. Про туризм : Закон України від 15 вересня 1995 р. № 324-95-ВР. URL.: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
3. Козловський Є.В. Правове регулювання туристичної діяльності: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 272 с.
4. Манільська декларація зі світового туризму, прийнята 22 травня 1997 р. URL.: <http://nbuv.gov.ua>.
5. Про затвердження Положення про Департамент туризму та курортів : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 22 липня 2016 р. № 1202. URL.: <http://nbuv.gov.ua>.
6. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р. URL.: <http://www.kmu.gov.ua> > npras.
7. Про курорти : Закон України від 5 жовтня 2000 р. № 2026-III. URL.: <http://nbuv.gov.ua>.
8. Державне регулювання туристичної галузі України: монографія / С.М. Домбровська, О.М. Білотіл, А.Л. Помаза-Пономаренко. Харків : НУЦЗУ, 2016. 196 с.
9. Про сільський та сільський зелений туризм : Проект Закону України від 16 листопада 2004 р. URL.: <http://w1.c1.rada.gov.ua> > pls > zweb2 > webproc4_2.
10. Про особисте селянське господарство : Закон України від 15 травня 2003 р. URL.: <http://nbuv.gov.ua>.
11. Гостюк В. І. Правове регулювання якості послуг у туристичній діяльності. *Наше право*. 2014. № 7. С. 173-179.
12. Про туристичні ресурси : Проект Закону України від 16 грудня 2011 р. URL.: <http://search.ligazakon.ua> > l_doc2.nsf > link1.
13. Любонько Т.В. Правові засади державного регулювання туристичної діяльності в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2014. № 18. С. 87-90.
14. Жук І.З. Нормативно-правове регулювання діяльності суб'єктів туристичної галузі в Україні *Економіка. Управління. Інновації*. 2013. № 2. URL. : http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2013_2_26.

REFERENCES:

1. Charter of tourism. (1985, January 01). URL: <http://nbuv.gov.ua> [in Ukrainian].
2. Law of Ukraine On Tourism № 324-95-VR. (1995, September 15). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80> [in Ukrainian].
3. Kozlovsky, E. V. (2015). Legal regulation of tourist activity: textbook. manual. Kyiv: TSUL [in Ukrainian].
4. Manila Declaration on World Tourism. (1997, May 22). URL: <http://nbuv.gov.ua> [in Ukrainian].
5. On approval of the Regulations on the Department of Tourism and Resorts. (2016). Order of the Ministry of Economic Development and Trade of Ukraine from July 22, 2016 № 1202. URL: <http://nbuv.gov.ua> [in Ukrainian].
6. On approval of the Strategy for the development of tourism and resorts for the period up to 2026. (2017). Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of March 16, 2017 № 168-r. URL: <http://www.kmu.gov.ua/npras> [in Ukrainian].
7. Law of Ukraine On Resorts № 2026-III. (2000, October 05). URL: <http://nbuv.gov.ua> [in Ukrainian].
8. Dombrovska, S. M., & Bilotil, O. M., & Pomaza-Ponomarenko, A. L. (2016). *State regulation of the tourism industry of Ukraine: monograph*. Kharkiv: NUTSZU [in Ukrainian].
9. *On rural and rural green tourism*. (2004). Draft Law of Ukraine of November 16, 2004 URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2 [in Ukrainian].
10. Law of Ukraine On Personal Peasant Economy. (2003, May 15). URL: <http://nbuv.gov.ua> [in Ukrainian].
11. Gostyuk, VI (2014). Legal regulation of service quality in tourism. *Nashe pravo*, 7, 173-179 [in Ukrainian].
12. *On tourism resources*. (2011). Draft Law of Ukraine of December 16, 2011. URL.: <http://search.ligazakon.ua> > l_doc2.nsf > link1 [in Ukrainian].
13. Lyubonko, T.V. (2014). Legal bases of state regulation of tourist activity in Ukraine. *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, 18, 87-90 [in Ukrainian].
14. Zhuk, I. Z. (2013). Regulatory and legal regulation of the tourism industry in Ukraine. *Ekonomika. Upravlinnya. Innovatsiyi*, 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/eui_2013_2_26 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 17.12.2019